

Az Európai Unió
Tanácsa

Brüsszel, 2024. március 12.
(OR. en)

7628/24

ENV 283
SAN 149
CONSOM 101
AGRI 206
DELECT 50

FEDŐLAP

Küldi:	az Európai Bizottság főtitkára részéről Martine DEPREZ igazgató
Az átvétel dátuma:	2024. március 11.
Címzett:	Thérèse BLANCHET, az Európai Unió Tanácsának főtitkára
Biz. dok. sz.:	C(2024) 1454 final
Tárgy:	A BIZOTTSÁG (EU) .../... FELHATALMAZÁSON ALAPULÓ RENDELETE (2024.3.11.) az (EU) 2020/741 európai parlamenti és tanácsi rendeletnek az alapvető kockázatkezelési elemekre vonatkozó műszaki előírások tekintetében történő kiegészítéséről

Mellékelten továbbítjuk a delegációknak a következő dokumentumot: C(2024) 1454 final.

Melléklet: C(2024) 1454 final

EURÓPAI
BIZOTTSÁG

Brüsszel, 2024.3.11.
C(2024) 1454 final

A BIZOTTSÁG (EU) .../... FELHATALMAZÁSON ALAPULÓ RENDELETE

(2024.3.11.)

**az (EU) 2020/741 európai parlamenti és tanácsi rendeletnek az alapvető
kockázatkezelési elemekre vonatkozó műszaki előírások tekintetében történő
kiegészítéséről**

(EGT-vonatkozású szöveg)

INDOKOLÁS

1. A FELHATALMAZÁSON ALAPULÓ JOGI AKTUS HÁTTERE

Az Unió vízkészleteire egyre nagyobb nyomás nehezedik, ami számos tagállamban vízhiányhoz vezet. Emellett az éghajlatváltozás, a kiszámíthatatlan időjárási mintázatok és az aszályok jelentősen hozzájárulnak az édesvíz elérhetőségével kapcsolatos problémákhoz. Az európai zöld megállapodással összefüggésben a körforgásos gazdaságra vonatkozó cselekvési terv¹ és az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodásra vonatkozó új uniós stratégia² kulcsfontosságú eszközként említi a kezelt szennyvíz szélesebb körű újrafelhasználását annak érdekében, hogy az Unió jobban tudjon reagálni a vízkészletekre nehezedő növekvő nyomásra. E gyakorlatnak köszönhetően mérsékelhető a felszíni és a felszín alatti vizekből történő vízkivétel, ami előmozdítja a vízkészletmegőrzést és a stabilabb vízkörforgás helyreállítását, összhangban azzal az átfogó célkitűzéssel, amelyet az Európai Unió az ENSZ 2023. márciusi vízügyi konferenciáján szorgalmazott.

A hatályos jogszabályok utalnak a víz újrafelhasználásának gyakorlatára. A 2000/60/EK víz-keretirányelv³ azon kiegészítő intézkedések egyikeként említi meg a víz újrafelhasználását – a víztakarékos ipari technológiák és a víztakarékos öntözési technikák használatának előmozdításával kombinálva –, amelyeket a tagállamok alkalmazhatnak ahhoz, hogy elérjék a felszíni és a felszín alatti víztestek jó minőségi és mennyiségi állapotára vonatkozó célkitűzéseket. A települési szennyvíz kezeléséről szóló 91/271/EGK irányelv⁴ előírja, hogy a kezelt szennyvizet szükség esetén újra fel kell használni. Folyamatban lévő jogalkotási felülvizsgálata megerősíti ezt a követelményt.

A megbízható kockázatkezelés kulcsfontosságú biztonsági elem a lakosság e gyakorlatba vetett bizalmának megerősítéséhez.

A víz-újrafelhasználásról szóló rendelet kockázatkezelési rendelkezései

A víz újrafelhasználására vonatkozó minimumkövetelményekről szóló (EU) 2020/741 rendelet⁵ (a továbbiakban: a víz-újrafelhasználásról szóló rendelet) harmonizált vízminőségi minimumkövetelményeket határoz meg a kezelt települési szennyvíz mezőgazdasági öntözés céljából történő biztonságos újrafelhasználására vonatkozóan. Meghatározza továbbá a nyomon követésre vonatkozó minimumkövetelményeket, a lehetséges további egészségügyi és környezeti kockázatok értékelésére és kezelésére szolgáló kockázatkezelési rendelkezéseket, az engedélyezési követelményeket és az átláthatóságra vonatkozó

¹ A Bizottság közleménye az Európai Parlamentnek, a Tanácsnak, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak és a Régiók Bizottságának – A tisztább és versenyképesebb Európát szolgáló, körforgásos gazdaságra vonatkozó új cselekvési terv, COM(2020) 98 final.

² A Bizottság közleménye az Európai Parlamentnek, a Tanácsnak, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak és a Régiók Bizottságának – Az éghajlatváltozás hatásaival szemben reziliens Unió létrehozása – Az éghajlatváltozás hatásaihoz való alkalmazkodásra vonatkozó új uniós stratégia, COM(2021) 82 final.

³ Az Európai Parlament és a Tanács 2000/60/EK irányelve (2000. október 23.) a vízpolitika terén a közösségi fellépés kereteinek meghatározásáról (HL L 327., 2000.12.22., 1. o., ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2000/60/oj>)

⁴ A Tanács 91/271/EGK irányelve (1991. május 21.) a települési szennyvíz kezeléséről (HL L 135., 1991.5.30., 40. o., ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/1991/271/oj>)

⁵ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2020/741 rendelete (2020. május 25.) a víz újrafelhasználására vonatkozó minimumkövetelményekről (HL L 177., 2020.6.5., 32. o., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2020/741/oj>)

rendelkezéseket, amelyek értelmében minden víz-újrafelhasználási projekttel kapcsolatos kulcsfontosságú információt elérhetővé kell tenni a nyilvánosság számára.

A víz-újrafelhasználásról szóló rendelet 6. cikkének (1) bekezdése értelmében a visszanyert víz előállítása és szolgáltatása engedélyhez kötött. Az engedélyeknek alapos kockázatkezelési terven kell alapulniuk (6. cikk (3) bekezdés), amelynek tiszteletben kell tartania az 5. cikkben meghatározott követelményeket. Emellett a II. melléklet felsorolja azokat az alapvető elemeket, amelyekkel a kockázatkezelési tervnek foglalkoznia kell. A kockázatkezelés keretében proaktív módon kell azonosítani és kezelni a kockázatokat. A II. mellékletben foglalt alapvető elemeken alapuló elemzés révén a kockázatkezelési tervnek meg kell határoznia az emberi és az állati egészség, valamint a környezet megfelelő védelmének biztosításához szükséges további vízminőségi követelményeket. Felismerve, hogy a kockázatkezelés összetett feladat, a víz-újrafelhasználásról szóló rendelet felhatalmazza a Bizottságot arra, hogy műszaki előírásokat dolgozzon ki a II. mellékletben foglalt alapvető elemekre vonatkozóan. Ezeknek a műszaki előírásoknak összhangban kell lenniük a nemzetközi iránymutatásokkal és szabványokkal is, többek között az Egészségügyi Világszervezet (WHO) és a Nemzetközi Szabványügyi Szervezet (ISO) által kidolgozottakkal.

2. AZ AKTUS ELFOGADÁSÁT MEGELŐZŐ KONZULTÁCIÓK

Ezt a felhatalmazáson alapuló rendeletet több műszaki tanulmány alapján dolgozták ki, többek között a Közös Kutatóközpont (JRC) által készített, „A víz mezőgazdasági öntözésre és a víztartók visszapótlására történő újrafelhasználására vonatkozó minőségi minimumkövetelmények – A víz újrafelhasználására vonatkozó uniós szintű jogi eszköz felé”⁶ és „Technikai útmutató: Az európai mezőgazdasági öntözési programok víz-újrafelhasználási kockázatainak kezelése”⁷ című jelentések, nemzetközileg elismert iránymutatások és szabványok, nevezetesen a WHO Higiéniai biztonsági tervezési kézikönyve⁸, az ISO 20426 (2018)⁹ és az ISO 16075-1-2 (2020)¹⁰ szabvány, valamint a víz újrahasonosítására vonatkozó ausztrál iránymutatások (2006)¹¹ alapján.

2021 májusa és novembere között öt technikai munkaértekezletet szerveztek a víz-újrafelhasználással kapcsolatos kockázatkezelés témájában. Lehetőséget biztosítottak a

⁶ Alcalde-Sanz, L. és Gawlik, B.M., *Minimum quality requirements for water reuse in agricultural irrigation and aquifer recharge – Towards a legal instrument on water reuse at EU level* (A víz mezőgazdasági öntözésre és a víztartók visszapótlására történő újrafelhasználására vonatkozó minőségi minimumkövetelmények – A víz újrafelhasználására vonatkozó uniós szintű jogi eszköz felé), Európai Bizottság, Luxembourg, 2017, JRC109291.

⁷ Maffettone, R. és Gawlik, B.M., *Technical guidance: water reuse risk management for agricultural irrigation schemes in Europe* (Technikai útmutató: Az európai mezőgazdasági öntözési programok víz-újrafelhasználási kockázatainak kezelése), Európai Bizottság, Luxembourg, 2022., JRC 129596.

⁸ WHO, *Sanitation safety planning: manual for safe use and disposal of wastewater, greywater, and excreta* (Higiéniai biztonsági tervezés: kézikönyv a szennyvíz és az exkrétumok mezőgazdaságon belüli biztonságos felhasználásáról), Genf, 2016.

⁹ ISO 20426: 2018. Útmutató a nem ivóvíz-minőségű víz újrafelhasználásával összefüggő egészségügyi kockázatok értékeléséhez és kezeléséhez.

¹⁰ ISO 16075-1:2020: Útmutató a tisztított szennyvíz öntözési célra történő felhasználásához – 1. rész: az öntözési célú újrafelhasználási projekt alapja; ISO 16075-2:2020: Útmutató a tisztított szennyvíz öntözési célra történő felhasználásához – 2. rész: A projekt kidolgozása.

¹¹ NRMCC–EPHC–AHMC, *Australian guidelines for water recycling: managing health and environmental risks (phase 1). National Water Quality Management Strategy* (A víz újrahasonosítására vonatkozó ausztrál iránymutatások: az egészségügyi és környezeti kockázatok kezelése [1. szakasz]. Nemzeti Vízminőség-kezelési Stratégia), Canberra, 2006.

hatóságoknak, a víztisztító vállalatoknak és más érdekelt feleknek arra, hogy megvitassák és felvessék a kérdéseiket. Ezek a munkaértekezletek esettanulmányok gyűjteményét eredményezték, amelyek megtekinthetők a JRC fent említett technikai útmutatójában.

A közös végrehajtási stratégia (CIS) keretében létrehozott víz-újrafelhasználási munkacsoportban¹² részt vevő tagállami hatóságok és érdekelt felek szakértőit szorosan bevonták a kockázatkezelési előírások technikai megvitatásába. A vízzel és az árvizekkel foglalkozó szakértői csoport¹³ is szorosan részt vett a megbeszéléseken, és lehetőséget kapott arra, hogy észrevételeket tegyen a felhatalmazáson alapuló rendelet tervezetével és az abban meghatározott műszaki előírásokkal kapcsolatban. Előkészítő ülésekre 2022. november 17–18-án, 2023. március 13–14-én (víz-újrafelhasználási munkacsoport) és 2023. október 16-án (szakértői csoport) került sor.

A felhatalmazáson alapuló rendelet tervezete 2024. január 11. és 2024. február 8. között véleményezés céljából hozzáférhető volt a nyilvánosság számára. Összesen 32 hozzászólás érkezett: ebből 6-ot közigazgatási szervek, 2-t kutatóintézetek, 14-et vállalkozói szövetségek, 3-at nem kormányzati szervezetek, 7-et pedig polgárok küldtek be. Néhány hozzászóló ellenezte a víz újrafelhasználásának elvét, és nem nyilvánított véleményt a műszaki előírásokról. Más véleményezők a víz-újrafelhasználásról szóló rendeletben meghatározott minimumkövetelményeken túlmutató konkrét paraméterek meghatározását szorgalmazták. Ezenkívül egyéb konkrét javaslatok is érkeztek, amelyek hozzájárultak a rendelettervezet szövegének javításához.

3. A FELHATALMAZÁSON ALAPULÓ JOGI AKTUS JOGI ELEMEI

E felhatalmazáson alapuló rendelet elfogadásának jogalapját a víz-újrafelhasználásról szóló rendelet 5. cikkének (5) bekezdése képezi. Konkrétabban, az 5. cikk (5) bekezdése felhatalmazza a Bizottságot arra, hogy a rendeletet kiegészítő felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat fogadjon el az említett rendelet a II. mellékletében foglalt alapvető kockázatkezelési elemekre vonatkozó műszaki előírások megállapítása céljából.

E felhatalmazáson alapuló rendelet felépítése a következő:

- Az 1. cikk kimondja, hogy a felhatalmazáson alapuló rendelet melléklete meghatározza a víz-újrafelhasználásról szóló rendelet II. mellékletében foglalt alapvető kockázatkezelési elemekre vonatkozó műszaki előírásokat.
- A 2. cikk rögzíti a felhatalmazáson alapuló rendelet hatálybalépésének dátumát és alkalmazásának földrajzi hatályát.
- Végeterül e felhatalmazáson alapuló rendelet melléklete tartalmazza az összes alapvető kockázatkezelési elemre vonatkozó műszaki előírásokat, amelyekre szükség van annak lehetővé tétele érdekében, hogy az illetékesek megbízható kockázatkezelési terveket készítsenek, és biztosítsák a víz-újrafelhasználási projektek biztonságosságát.

¹² <https://circabc.europa.eu/ui/group/9ab5926d-bed4-4322-9aa7-9964bbe8312d/library/dd9b4484-2935-4ee8-b3ce-72f844f3644c>

¹³ Megjelent a bizottsági szakértői csoportok és más hasonló testületek nyilvántartásában, kódszám: E03687.

A BIZOTTSÁG (EU) .../... FELHATALMAZÁSON ALAPULÓ RENDELETE

(2024.3.11.)

az (EU) 2020/741 európai parlamenti és tanácsi rendeletnek az alapvető kockázatkezelési elemekre vonatkozó műszaki előírások tekintetében történő kiegészítéséről

(EGT-vonatkozású szöveg)

AZ EURÓPAI BIZOTTSÁG,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre,

tekintettel a víz újrafelhasználására vonatkozó minimumkövetelményekről szóló, 2020. május 25-i (EU) 2020/741 európai parlamenti és tanácsi rendeletre¹⁴ és különösen annak 5. cikke (5) bekezdésének második albekezdésére,

mivel:

- (1) Az (EU) 2020/741 rendelet meghatározza a víz mezőgazdasági öntözés céljából történő biztonságos újrafelhasználására vonatkozó minimumkövetelményeket. Az említett rendelet 6. cikke előírja, hogy a visszanyert víz előállítása és szolgáltatása engedélyhez kötött, és az engedélynek kockázatkezelési terven kell alapulnia. A szóban forgó rendelet 5. cikkének (3) bekezdése előírja, hogy a víz-újrafelhasználási kockázatkezelési terveknek az említett rendelet II. mellékletében foglalt kockázatkezelési elemeken kell alapulniuk.
- (2) A víz-újrafelhasználási kockázatkezelési tervek kidolgozása összetett feladat lehet, amelyhez multidiszciplináris megközelítésre és több szereplő bevonására van szükség. Ezért műszaki előírásokat kell megállapítani az (EU) 2020/741 rendelet II. mellékletében meghatározott alapvető kockázatkezelési elemekre vonatkozóan annak biztosítása érdekében, hogy a víz-újrafelhasználási kockázatkezelési tervek szilárdak és jó minőségűek legyenek, valamint szisztematikus megközelítéssel alapuljanak. A cél annak részletesebb kifejtése, hogy a kockázatkezelési terv szerzőinek és a terv elkészítésében részt vevő kockázatértékelőknek a víz-újrafelhasználási rendszer strukturált és átfogó elemzése révén hogyan kell megfelelően figyelembe venniük az összes alapvető elemet. A kockázatkezelési terv elkészítéséhez lehetővé kell tenni a meglévő kockázatértékelési és -kezelési protokollok felhasználását, feltéve, hogy az e felhatalmazáson alapuló rendeletben meghatározott műszaki előírások teljesülnek.
- (3) Ahhoz, hogy a kockázatkezelési tervek szilárd bizonyítékokkal szolgáljanak a megelőző intézkedések és az akadályok megállapításának alátámasztásához, valamint annak biztosítására, hogy a visszanyert vízzel történő öntözés biztonságos legyen az emberi és az állati egészség, valamint a környezet szempontjából, az ilyen öntözést a

¹⁴ HL L 177., 2020.6.5., 32. o.

kockázatkezelési tervben teljes körűen dokumentált és a rendelkezésre álló legmegbízhatóbb tudományos bizonyítékokkal, valamint egyéb támogató forrásokkal kell alátámasztani.

- (4) A tagállamokban működő víz-újrafelhasználási rendszerek eltérő felépítésűek lehetnek, és nagyszámú végfelhasználót is kiszolgálhatnak. Ezenkívül az (EU) 2020/741 rendelettel összhangban egyetlen kockázatkezelési terv több víz-újrafelhasználási rendszerre is kiterjedhet. Az alapvető kockázatkezelési elemekre vonatkozó műszaki előírásoknak kellően rugalmasaknak kell lenniük ahhoz, hogy kezelni tudják ezeket a különbségeket, ugyanakkor átfogó áttekintést kell nyújtaniuk a rendszerről, és elegendő információt kell szolgáltatniuk ahhoz, hogy lehetővé tegyék az összes lehetséges kockázat azonosítását,

ELFOGADTA EZT A RENDELETET:

1. cikk

Az (EU) 2020/741 rendelet II. mellékletében meghatározott alapvető kockázatkezelési elemekre vonatkozó műszaki előírásokat e rendelet melléklete tartalmazza.

2. cikk

Ez a rendelet az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetését követő huszadik napon lép hatályba.

Ez a rendelet teljes egészében kötelező és közvetlenül alkalmazandó valamennyi tagállamban.

Kelt Brüsszelben, -án/-én. 2024.3.11.

a Bizottság részéről
elnök
Ursula VON DER LEYEN